જીલ્લા કૃષિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા (GKMS)
કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જૂનાગઢ કૃષિ યુનીવર્સીટી
અમરેલી-૩૬૫૬૦૧
ફોન નં. ૦૨૭૯૨ ૨૨૭૧૨૨

(જૂનાગઢ કૃષિ યુનીવર્સીટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

आजादी का अमृत महोत्सव

#AmritMahotsav

અહી ક્લિક કરી કૃષિ હવામાન બુલેટીન અંગે આપના પ્રતિભાવ અવશ્ય જણાવો

અમરેલી જીલ્લાના તાલુકાઓ મુજબની હવામાન આધારિત કૃષિ સલાહ માટે **ટેલીગ્રામ** અથવા **વોટ્સએપ ગ્રુપમાં** જોડાવા અહી ક્લિક કરો

અમરેલી કૃષિ હવામાન બુલેટીન ક્ર. ૦૧૭/૨૦૨૪
તા. ૨૭-૦૨-૨૦૨૪

પાછલા અઠવાડીયાનું અમરેલીનું હવામાન

	હવામાન પરિબળો	21-02-24	22-02-24	23-02-24	24-02-24	25-02-24	26-02-24	27-02-24
૧	વરસાદ (મી.મી.)	0	0	0	0	0	0	0
૨	મહત્તમ તાપમાન (°સે.)	31.1	29.8	30.6	31.2	30.9	33.8	33.9
૩	લઘુત્તમ તાપમાન (°સે.)	18.1	16.4	13.4	14.8	17.5	18.6	19.9
૪	મહત્તમ ભેજ સવાર (%)	100	100	98	51	47	32	50
૫	લઘુત્તમ ભેજ બપોર (%)	22	27	11	10	9	14	24
૬	પવનની ગતિ (કિ.મી./કલાક)	10.8	12.5	10.8	6.2	8.7	12.5	9.2
૭	વાદળની સ્થિતિ (ઓકટા) ૮ માંથી	0	0	0	0	0	0	2

અમરેલી જીલ્લાની તા. 28/02/2024 થી 03/03/2024 ની હવામાન આગાહી:

#	હવામાન પરિબળો	28/02/2024	29/02/2024	01/03/2024	02/03/2024	03/03/2024
૧	વરસાદ (મી.મી.)	0	0	0	0	0
૨	મહત્તમ તાપમાન (°સે.)	35	35	36	35	34
૩	લઘુત્તમ તાપમાન (°સે.)	17	17	17	16	16
૪	મહત્તમ ભેજ સવાર (%)	31	34	38	58	67
૫	લઘુત્તમ ભેજ બપોર (%)	13	17	13	14	25
૬	પવનની ગતિ (કિ.મી./કલાક)	11	11	12	17	19
૭	પવનની દિશા (ડિગ્રી)	105 પૂર્વ અગ્નિ	72 પૂર્વ ઇશાન	297 પશ્ચિમ વાયવ્ય	283 પશ્ચિમ વાયવ્ય	288 પશ્ચિમ વાયવ્ય
૮	વાદળની સ્થિતિ (ઓકટા) ૮ માંથી	4	0	0	4	0

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જીલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઇ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહિ.

હવામાન સારાંશ

અમરેલી જીલ્લામાં તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી થી ૦૧ માર્ચ દરમિયાન હવામાન પાછલા અઠવાડિયાની સમકક્ષ ગરમ, આંશિક ભેજવાળું અને આંશિક વાદળછાયુ રહેવાની શક્યતા છે.

તા. ૦૨-૦૩ માર્ચ દરમિયાન અમરેલી જીલ્લાનું હવામાન પાછલા અઠવાડિયાની સાપેક્ષમાં ઠંડુ, ભેજવાળું અને આંશિક વાદળછાયુ રહેવાની શક્યતા છે. તા. ૦૨ માર્ચના રોજ જિલ્લામાં છુટા છવાયા વિસ્તારોમાં હળવા વરસાદની શક્યતા છે.

આગામી ૫ દિવસ મહત્તમ તાપમાન **૩૪-૩૬** °સે અને લઘુત્તમ તાપમાન **૧૬-૧૭** °સે જેટલું રહેવાની શક્યતા છે.

મહત્તમ પવનની ગતિ આગામી ૩ દિવસ સામાન્ય, અંદાજીત **૧૧-૧૨** કિમી/કલાક સુધીની અને દિશા ઇશાન થી અગ્નિ તેમજ દિવસ-૪ અને ૫ના રોજ પવનની ગતિ સામાન્ય કરતા વધુ અંદાજીત **૧૭-૧૯** તેમજ દિશા પશ્ચિમ થી વાયવ્ય રહેવાની શક્યતા છે.

આગોતરું અનુમાન: તા ૦૪ થી ૦૮ માર્ચ દરમિયાન **સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તારમાં** હવામાન **હાલની સપેક્ષમાં ઠંડુ, આંશિક ભેજવાળું અને આંશિક વાદળછાયું** રહેવાની શક્યતા છે, **આ દરમિયાન** ઝાંકળ તેમજ **ધુમ્મસની કોઇ શક્યતા નથી**. **મહત્તમ તાપમાન ૩૨-૩૪°સે** અને **લઘુત્તમ તાપમાન ૧૪-૨૦ °સે** જેટલું રહેવાની શક્યતા છે. તા. ૦૬-૦૭ માર્ચ દરમિયાન સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તારમાં ખુબ ઓછી શક્યતા સાથે અમુક વિસ્તારોમાં ખુબ હળવા વરસાદની શક્યતા છે.

સામાન્ય કૃષિ સલાહ

- → આગામી ૦૨ માર્ચ દરમિયાન છુટા છવાયા હળવા વરસાદની શક્યતા હોવાથી પરિપક્વ શિયાળુ પાકોનીવહેલી તકે કાપણી કરવી.
- → કાપણી કરેલ ખેત પેદાશને સલામત સ્થળે પહોચાડવી, અથવા ઢાંકવાની વ્યવસ્થા રાખવી.
- → ઉનાળુ પાકોની જમીનની તૈયારી કરતી વખતે હેકટરે ૧૦ ટન સારું કોહવાયેલ છાણીયું ખાતર નાખી બે થી ત્રણ વખત ખેડ કરવાથી છાણીયું ખાતર જમીનમાં બરોબર મિશ્ર થશે. જેથી જમીનની ફળદ્રુપતામાં વધારો થશે, સાથે સાથે ભેજ સંગ્રહ શક્તિ પણ વધશે.
- → ચોમાસુ પાકના વાવેતર માટે ઊંડી ખેડ કરવી જેથી જમીન બરાબર તપે અને જીવાતના કોશેટા અને ઇંડા ઉનાળાના તાપથી નાશ પામે જેથી ચોમાસું પાકમા રોગ-જીવાત નો ઉપદ્રવ ઓછો રહે.

SMS

- → ઉનાળુ મગ અને અડદ ના વાવેતર માટે જમીનની તૈયારી કરવી.

પાક મુજબ કૃષિ સલાહ

પાક	પાક અવસ્થા	કામગીરી / જાત / જીવાત /રોગ	કૃષિ સલાહ
કપાસ	પૂર્વ તૈયારી	ગુલાબી ઇયળ	• સમયસર કપાસ વીણી લઇ તેમાં ઘેટા-બકરાં અને ઢોરને ચરાવવા • કરાંઠીઓને કૂંકણીનો ઉપયોગ કરી ભૂકો બનાવી સેન્દ્રિય ખાતર બનાવવામાં ઉપયોગ કરવો • ખેતર અને તેની આસપાસમાં ઊભેલા કપાસના છોડ એકત્ર કરી નાશ કરવો. • જીનીંગ મીલની અંદર અને બહારથી નકામા કચરાનો યોગ્ય રીતે નાશ કરવો.
મકાઇ		પૂછડે ચાર ટપકા વાળી ઇયળ	 **નુકશાનનો પ્રકાર** • ઇંડાના સમુહમાંથી નીકળેલી નાની ઇયળો કુમળા પાન પર રહી હરિત દ્રવ્યોનો ભાગ ખાતી હોવાથી ઉપદ્રવીત પાન પર સફેદ રંગના ધાબાં જોવા મળે છે. ઇયળની હગાર નાના નાના જથ્થામાં લાકડાના વહેર જેવી જોવા મળે છે. છોડની ભુંગળીમાં સામાન્ય રીતે એકથી બે ઇયળો જોવા મળે છે. **નિયંત્રણ** • પ્રતિ હેકટરે એક પ્રમાણે પ્રકાશ પિંજર ગોઠવવા. • જૈવિક નિયંત્રણ માટે બ્યુવેરીયા બાસીયાના અથવા મેટારાઈઝીયમ એનીસોપ્લી નામની ફુગનો ૪૦ ગ્રામ પાવડર ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવીને છંટકાવ કરવો. • લીમડા આધારિત જંતુનાશક દવાઓનો છંટકાવ કરવાથી ઇયળો ખાવાનું બંધ કરી દેતી હોવાથી લીંબોળીના મીંજનો ભૂકો ૫૦૦ ગ્રામ (૫ ટકા અર્ક) અથવા લીંબડાનું તેલ ૩૦ થી ૪૦ મીલી કપડા ધોવાના સાબુનો પાવડર ૧૦ ગ્રામ અથવા લીમડા આધારિત બજારમાં મળતી દવા ૪૦ મીલી (૧૫૦૦ પીપીએમ) પૈકી કોઇપણ એક દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો.

			• **ઉપરોક્ત ઉપાયો હાથ ધરવા છતાં પણ નિયંત્રણના પરિણામો સંતોષકારક ન મળે** તો છેલ્લા ઉપાય તરીકે ક્લોરપાયરીફોસ ૨૦ ઇસી ૨૫ મીલી અથવા સ્પીનોસાડ ૪૫ એસસી ૩ મીલી અથવા એમામેકટીન બેન્ઝોએટ ૫ એસજી ૩ ગ્રામ અથવા ક્લોરાન્ટ્રાનિલીપ્રોલ ૧૮.૫ એસસી ૩ મીલી દવા પૈકી કોઈપણ એક દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવીને સાંજના સમયે છંટકાવ કરવો. **આ જીવાતની સંપૂર્ણ માહિતી અને સંકલિત વ્યવસ્થાપન માટે અહી ક્લિક કરવું**
તલ (ઉનાળુ)	**જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી**	**નિંદણ નિયંત્રણ**	• તલના પાકને વાવેતરના ૩૦ થી ૪૫ દિવસ સુધી નિંદણમુક્ત રાખવો. આ માટે એક થી બે આંતરખેડ અને બે વખત હાથથી નિંદામણ કરવા.
		પિયત	• તલના પાકને બીજા પિયત વખતે પાણી ઓછુ આપવું, આ સમયે તલના છોડ નાના હોય છે. અને વધુ પાણીના લીધે છોડ બળી જવાની શક્યતા રહે છે. • પ્રથમ પિયત વાવેતર બાદ તુરંત અને વાવેતરના છ દિવસ બાદ બીજુ પિયત આપવું. • કુલ ૮ થી ૧૦ પિયત પાકની વૃદ્ધિની અવસ્થા, જમીનની પરત અને હવામાન પરિસ્થિતિ મુજબ ૮ થી ૧૦ દિવસના અંતરે આપવા.
તરબૂચ	**વાવણી**	**વાવેતર સમય**	• જાન્યુઆરીના બીજા અઠવાડિયાથી માંડીને માર્ચની આખર સુધીમાં કરી શકાય.
		બિયારણનો દર અને વાવણી અંતર	• જમીનની પ્રત અને તેની ફળદ્રુપતાને ધ્યાને રાખીને તરબૂચનું ૨ મીટર × ૧ મીટરના અંતરે વાવેતર કરવું અથવા જોડિયા હાર પદ્ધતિથી ૧ મીટર × ૦.૬ મીટર × ૩.૪ મીટરના અંતરે (દરેક હારમાં બે છોડ વચ્ચે ૧ મીટર, બે હાર વચ્ચે ૩.૪ મીટર અંતરે) વાવણી કરવી. ટૂંકા અંતરે વાવેતર કરેલ પાકમાં ફળો કદમાં નાના રહે છે. વાવણીનું અંતર અને બીજના કદને ધ્યાનમાં લેતા ૨.૫ થી ૩.૦ કિ.ગ્રા. બીજ એક હેકટરના વાવેતર માટે જરૂરી છે. બીજને વાવણી કરતાં પહેલાં ફૂગનાશક દવાની બીજ માવજત આપવી. હાઇબ્રિડ જાતનું વાવેતર કરવું.
		નર માદા રેશિયો-	• નાર ફૂલોના પ્રમાણમાં વધુ માદા ફૂલો મેળવવા માટે બોરેક્ષ ૩૦ થી ૪૦ ગ્રામ પ્રતિ દસ લીટર પાણી માં છંટકાવ કરવો
		ટોપ ડ્રેસિંગ	• વાવેતર પછીના ૨૫ દિવસે નાઇટ્રોજન ૩૫ કિગ્રા પ્રતિ હેક્ટર પુરતી ખાતર તરીકે આપવું
		પાક સંરક્ષણ	• મોલો મશીના નિયંત્રણ માટે ૧૦ થી ૧૫ યલો સ્ટીકી ટ્રેપ (પીળા ચીકણા પિંજર) લગાડવા.
		છટણી	• તરબુચના વેલાની એક મુખ્ય અને બીજી બે બાજુમા શાખા રાખી બાકીની કાઢી નાખવી. આ કાર્ય જયારે તરબૂચ નાના હોય ત્યારે કરવુ. • ફળની સંખ્યા કરતા કદ પર ભાર મુકવો હોય ત્યારે ફળ નાના હોય તે વ્હાતે વધારાના ફળ તોડી નાખી સંખ્યા ઓછી કરવી.
		કેળવણી	• વેલાની વૃદ્ધિ નીકળી એક જ બાજુએ થાય એ માટે શરૂઆત થી જ દરેક વેલાને કેળવવા. આમ કરવાથી નીકમા પિયત સહેલાઇથી આપી શકાય છે. અને ફક્ત નીકમા જ પિયત આપવાથી ફળને વધુ ભેજથી થતું નુકશાનથી બચાવી શકાય છે.
મગ (ઉનાળુ)	**જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી**	**જમીનની તૈયારી**	• ઉનાળુ મગનું વાવેતર ૧૫ ફેબ્રુઆરી થી ૧૫ માર્ચ સુધીના સમયગાળા દરમ્યાન કરવાથી વધુ ઉત્પાદન મળે છે.
			• વાવેતરના ૧-૨ અઠવાડિયા પહેલા છાણીયું ખાતર ૧૦ ટન અથવા અળસિયાનું ખાતર ૫ ટનમાં ટ્રાયકોડર્મા મિશ્ર કરી પ્રતિ હેકટરે આપવું
			• નિંદામણ નિયંત્રણ માટે ખેતરમાં પહેલા કોરવાણ કરી સમાર મારી પછી વાવેતર કરવું
			• સફેદ માખી અને લીલા તડતડીયાના નિયંત્રણ માટે ગલગોટાનું વાવેતર કરવું.
		બિયારણ નો દર	• વાવણીયાથી ઓરીને વાવતેર કરવા ૧૫-૨૦ કિ.ગ્રા. પ્રતિ હેક્ટર, જ્યારે પૂંખીને વાવણી કરવા માટે ૨૦-૨૫ કિ.ગ્રા. હેકટર, બે ચાસ વચ્ચે ૩૦ સે.મી. નું અંતર રાખવુ.
		બીજ માવજત	• થાયરમ અથવા બાવિસ્ટીનનો ફુગનાશક દવાનો ૩.૦ ગ્રામ પ્રતિ કિલોગ્રામ પ્રમાણે પટ આપવો.
		રાઇઝોબીયમ કલ્ચરનો પટ	• રાઈઝોબીયામ કલ્ચર એ કઠોળ પાકોના મૂળમાં નાઇટ્રોજનનું સ્થાપન કરતા બેકટેરીયાનું કલ્ચર છે.
		ખાતર	• વાવણી સમયે રાસાયણિક ખાતર પ્રતિ હેકટરે ૨૦ કિ.ગ્રા. નાઇટ્રોજન અને ૪૦ કિ.ગ્રા. ફોસ્ફરસ ચાસમાં ઓરીને આપવું. તદ્ઉપરાંત હેકટરે ૨૦ કિલો સલ્ફર આપવાથી મગનું ઉત્પાદન સારું મળે છે અને પ્રોટીનનું પ્રમાણ વધવાથી દાણાની ગુણવત્તા પણ સુધરે છે.
		પિયત	• મગનું વાવતેર ઓરવણ કર્યા પછી વરાપ થયેથી કરવું. અને પ્રથમ પિયત વાવેતરના ૨૫ થી ૩૦ દિવસે ફૂલની શરૂઆત થયા પછી આપવું.
બાજરો (ઉનાળુ)	**જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી**	**ફેર રોપણી**	• શિયાળુ પાકની કાપણી બાદ ઉનાળુ બાજરીનો પાક લેવા માટે ૨૦ થી ૨૫ દિવસ અગાઉ બાજરીનું ધરૂ નાખવું જોઇએ.
		ખાતર	• સામાન્ય રીતે રાસાયણિક ખાતર જમીનના પૃથક્કરણ અહેવાલ મુજબ જ આપવું જોઇએ. છતાં પણ ઉનાળુ બાજરીમાં હેકટરે ૧૨૦ કિ.ગ્રા. નાઇટ્રોજન અને ૬૦ કિ.ગ્રા. ફોસ્ફરસ આપવાની ભલામણ છે. • નાઇટ્રોજનનો અડધો જથ્થો (૬૦ કિ.ગ્રા.) અને ફોસ્ફરસનો બધો જ જથ્થો (૬૦ કિ.ગ્રા.) વાવેતર અગાઉ ચાસમાં પાયાના ખાતર તરીકે આપવો.
		પિયત	• સામાન્ય રીતે ગોરાળુ જમીનમાં બાજરીના પાકને ૬ થી ૭ પિયત ૧૨ થી ૧૫ દિવસના અંતરે આપવા.

			• પિયતની કટોકટી અવસ્થાઓઃ અંકુર અવસ્થાઓ(૩-૫ દિવસ), ફૂટ અવસ્થા(૨૧-૩૫ દિવસ) , નીઘલ અવસ્થા(૪૫-૬૫ દિવસ), થૂલી અવસ્થા(૫૫-૭૫ દિવસ) અને દાણા ભરાવવાની અવસ્થા(૭૦-૯૦ દિવસ)
		નિંદણ નિયંત્રણ	• બાજરીના પાકને ૪૫ દિવસ સુધી નિંદણ નુક્ત રાખવો અને ભેજ જાળવી રાખવો. મજુરની અછત હોય તે પરિસ્થિતિમાં નિંદણનાશક દવા એટ્રાજીન ૫૦ % વે. પા., ૧૦ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી પાક અને નિંદામણ ઉગ્યા પહેલા છંટકાવ કરવો.
આંબો	**મગજુવાર/ કદના ફળ**	**ફળનું ખરણ**	• ફળો મગ/જુવારના કદના થાય ત્યારે ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ૨ ગ્રામ નેફ્થેલીક એસીટીક એસિડ (૨૦ પીપીએમ) અને એક કિલો યુરિયાનો છંટકાવ કરવો.
	વટાણા કદના ફળ લખોટી જેટલા / કદના ફળ	**પિયત**	• આંબામાં વટાણા જેવડી કેરી થાય ત્યારે ૧૫ દિવસના અંતરે ખામણાં ભરી પિયત આપવાથી કેરીની સંખ્યામાં વધારો થાય છે કેરીના ફળની વૃદ્ધિ અને વિકાસ સારો થાય છે અને કેરીઓ ખરી પડતી અટકે છે.
		ફળનું ખરણ	• ફળનું કદ વટાણા જેવડું થાય ત્યારેએક ગ્રામ જીબ્રેલિક એસિડ ૧૦૦ લિટર પાણીમાં (૧૦ પીપીએમ) (પ્રથમ એસીટોન અથવા આલ્કોહોલ અથવા સોડિયમ હાઇડ્રોકસાઇડ ૫૦ મિ.લિ. લઇ તેમાં જીબ્રેલિક એસિડ ઓગાળી ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ભેળવવું.) તથા એક કિલો યુરિયા મેળવીને છંટકાવ કરવો. • જીબ્રેલિક એસિડના છંટકાવ બાદ હળવું પાણી આપી છોડ દીઠ ૫૦૦ ગ્રામ ૧૨ ૩૨ ૧૬ એનપીકે ખાતર તથા ૨ કિલો દિવેલી ખોળ આપી પિયત આપવું.
		આચ્છાદન / /મલ્ચીંગ /આવરણ લીલો પડવાશ	• ઝાડ ઉપર કેરી હોય ત્યારે ખુલ્લી જમીનનો તડકો ન લાગે તે માટે કંઇ આચ્છાદન કરવું અથવા મગ/ગુવાર/શણ ઉગાડી આંબાવાડીયામાં ભેજ જાળવવો અને કેરી પાક પુરો થયા બાદ તેનો લીલો પડવાશ કરી નાખવો જેથી કેરીમાં કપાસીનો (સ્પોન્જી ટિશ્યૂ) રોગ નિવારી શકાય અને અન્ય કેરીમાં ફળ ઉપર સૂર્ય ગરમીથી પડતા ડાઘા અટકાવી શકાય.
		ખાતર	• જીબ્રેલિક એસિડના છંટકાવ બાદ હળવું પાણી આપી છોડ દીઠ ૫૦૦ ગ્રામ ૧૨ ૩૨ ૧૬ એનપીકે ખાતર તથા ૨ કિલો દિવેલી ખોળઆપી બીજું પાણી આપવુ. • જો રાસાયણિક ખાતર ના આપવાં હોય તો ઝાડ દીઠ ૫ થી ૧૦ કિલો સેન્દ્રિય ખાતરો જેવા કે વર્મિકમ્પોસ્ટ અથવા મરઘાનું ખાતર અથવા પ્રેસમડ આપવાં. • રાસાયણિક ખાતરો જમીનમાં આપ્યા બાદ એક અઠવાડીયે ઝાડ દીઠ ૨૫ મિ.લિ. એઝોટોબેક્ટર, ૨૫ મિ.લિ. ફોસ્ફોબેક્ટેરીયા, ૨૫ મિ.લિ. પોટાશ બેક્ટેરીયા અને ૨૫ મિ.લિ. સુપર પોટેશીયમ હ્યુમિક ૨૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી ઝાડ દીઠ-૨-૨ લિટર થડથી દોઢ-બે ફૂટ દૂર ખામણામાં રેડવું.
		ભૂકિ છારો	• ફૂલો દરમિયાન ભૂકી છારાના નિયંત્રણ માટે વેટેબલ સલ્ફર ૮૦ ટકા દવાનો ૧૦૦ લિટર પાણીમા ૨૫૦ ગ્રામ ભેળવીને છંટકાવ કરવો.
લીંબુ	**ફળ અવસ્થા/ ફૂલ અવસ્થા**	**બળિયા ટપકા** 	• બળિયા ટપકા ના નિયંત્રણ માટે નવેમ્બર-ડિસેમ્બર, ફેબ્રુઆરી-માર્ચ, જુન અને જુલાઇ-ઓગસ્ટ માં એમ કુલ ચાર વખત ૧૦:૦૫:૧૦૦ ના પ્રમાણ વાળુ બોર્ડો મિશ્રણ અથવા તાંબા યુક્ત દવાનો છંટકાવ કરવો.
		ફળ ખરી જવા	• લીંબુ ના ફળો બેસી ગયા બાદ ૨% યુરિયા સાથે ૨૦ **ppm NAA** ના ૧-૨ છંટકાવ કરવાથી ફળ નું ખરણ ઘટે છે અને ફળ ના કાળ અને વજન માં વધારો થાય છે.
		ગુંદરિયો	• જમીનને અડકતી ડાળીઓની છટણી કરી બાળી નાખવી. • થડને પાણીનો સીધો સંપર્ક ન થાય તે માટે થડ પર બોર્ડો પેસ્ટ (મોરથુથુ ૧ કિ.ગ્રા., કળીચૂનો ૧ કિ.ગ્રા. ૧૦ લિટર પાણીમાં) લગાવી થડની ફરતે માટી ચડાવવી. • અસરગ્રસ્ત ઝાડના થડ ફરતે મેટાલેક્ષિલ એમઝેડ ૭૨ વેપા (૨૫ ગ્રામ/૧૦ લિટર) નુ ડ્રેચીંગ કરવું.
મગફળી (ઉનાળુ)	**ઉગાવા થી ફૂલ અવસ્થા**	**પિયત**	• પ્રથમ પિયત વાવેતર બાદ તરત આપવું. • બીજુ પિયત ૨૦ થી ૨૫ દિવસે છોડ ઉપર ફૂલ દેખાય ત્યારે આપવું, અને ત્રીજુ પિયત ૩૦ થી ૩૫ દિવસે સુયા બેસતી વખતે આપવુ.
		નિંદામણ અને આંતર ખેડ	• મગફળીના પાકને ૪૫ દિવસ સુધી નિંદામણ મુક્ત રાખવો, આ માટે બે થી ત્રણ આંતર ખેડ કરવી. અથવા ઉભા પાકમાં વાવણીથી ૨૦ થી ૨૫ દિવસે ઇમીઝાથાયપર ૧૦ ટકા એસએલ ૧૫ મી.લી. અથવા ક્વીઝાલોફોપ ૫ ઇસી ૧૬ મિલી પ્રતિ પંપ છંટકાવ કરવો.
ચણા	**પાક અવસ્થા**	**કાપણી**	• પરીપકવતા સમયે ચણાના પોપટા પીળા પડી જાય છે અને પાંદડી સૂકાય જાય છે. આ વખતે ચણાની કાપણી શકય હોય તો સવારના સમયે કરવી. કાપણી કરેલ પાથરા ખળામાં સૂકવવા. પાથરા બરાબર સૂકાઇ જાય ત્યારે ટ્રેકટર કે બળદથી મસળવા અને ઉપણવા અથવા થ્રેસિંગ કરી દાણા છૂટા પાડવા. ત્યાર બાદ દાણાને સાફ કરી, ગ્રેડિંગ કરી, તડકામાં સારી રીતે સૂકવી, ઠંડા કરી જંતુરહિત કોથળામાં અથવા જસતની કોઠીઓમાં ભરવા. આમ કરવાથી ચણા લાંબો સમય સંગ્રહી શકાય છે.
ડુંગળી	**કંદનો વિકાસ**	**રીંગ વળી જવી અને જાંબલી ધાબાનો રોગ**	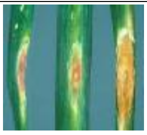 • ડુંગળીમાં જાંબલી ધાબા, કોલેટોટ્રાયકમ અને ફ્યુઝેરીયમ ફૂગનો રોગ લાગે નહિ તે માટે પ્રોપીકોનાઝોલ, મેન્કોઝેબ ૪૦ ગ્રામ અને કાર્બેન્ડાઝીમ ૧૫ ગ્રામ ૧ પમ્પમાં વારાફરતી કોઇપણ એક દવા નાખીને ૧૫ દિવસના અંતરે ૩ છંટકાવ કરવા. • સફેદ કાંજી ડુંગળીના વાવેતર સમયે કાર્બેન્ડાઝીમ દવા ૨ થી ૩ ગ્રામ પ્રતિ કિલો મુજબ પટ આપીને પછી વાવેતર કરવું.

			• શિયાળુ ડુંગળીનો રોપ ગાદી ક્યારા બનાવી તૈયાર કરવો.
લસણ	**વૃધ્ધિ**	**પિયત**	• જરૂરિયાત મુજબ પિયત આપવું લસણમાં પાનનો પીળિયો રોગ આવે નહિ તે માટે વધુ પડતું પિયત આપવું .
		થ્રીપ્સ	• લસણમાં થ્રીપ્સના જૈવિક નિયંત્રણ માટે બ્યુવેરીયા બેસીયાના ૧.૧૫ વેપા (લઘુત્તમ સીએફયું ૨ x ૧૦^૬ પ્રતિ ગ્રામ) ૧૦ લીટર પાણીમાં ૩૦ ગ્રામ મિશ્ર કરી પ્રથમ છંટકાવ જીવાતનું નુકસાન દેખાય ત્યારે, બીજો છંટકાવ ૬૦ ગ્રામ/૧૦ લીટર પાણીમાં પ્રથમ છંટકાવના ૧૦ દિવસ બાદ અને ત્રીજો છંટકાવ ૮૦ ગ્રામ/૧૦ લીટર પાણીમાં બીજા છંટકાવના ૧૦ દિવસ બાદ કરવો.
રીંગણ/ટામેટા	**ફળનો વિકાસ**	**સફેદ માખી**	• રીંગણી અને ટામેટીમાં સફેદ માખીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મિલિ અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્કનું દ્રાવણ ૫૦૦ મીલી અને ડાયફેન્થાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ ગ્રામ અથવા ટ્રાયઝોફોસ ૪૦ ઈસી ૨૫ મિ.લી. દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.
		ડુંખ અને ફળ કોરી ખાનાર ઈયળ	• ફળ અને ડોકાની ઈયળોનો ઉપદ્રવ હોય તો નુકશાન પામેલ ફળ અને ડોકા તોડીને જમીનમાં દાટી દેવા અને ક્લોરાનટ્રાનીલીપ્રોલ ૧૮.૫ એસ.સી (રીનાક્ષીપાયર) દવા ૩ મિલી અથવા ડીડીવીપી ૭૬ ઈસી ૫ મિલી ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.
		પાન કથીરી	• રીંગણમાં જો પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ હોય તો ઈથીઓન ૫૦ ટકા ઇસી ૧૫ મિલી અથવા પ્રોપરગાઇટ ૫૭ ઇ.સી. ૧૫ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.
		લઘુપર્ણ	• રોગ તડતડીયાંથી ફેલાતો હોવાથી રોપણી પછી ૧૦ થી ૧૫ દિવસે કાર્બોફ્યૂરાન ૩ જી ૧ કિ.ગ્રા. સ.તત્વ/હે. પ્રમાણે છોડની ફરતે રીંગ પધ્ધતિથી આપવું અને ૧૦ થી ૧૨ દિવસના અંતરે ડાયમીથોએટ ૩૦ ઇસી ૧૦ મિ.લિ. અથવા થાયોમેથોક્ઝામ ૨૫ ડબલ્યુજી ૪ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળીને વારાફરતી જરૂર પ્રમાણે છંટકાવ કરવો.
ઘઉં (મોડુ વાવેતર)	**ફૂલ અવસ્થા / દુધિયા દાણા**	**સુકારો અને ગેરુ**	• રોગની શરૂઆતમાં મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૨૭ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી ૧૫ દિવસના અંતરે બે છંટકાવ કરવા
		ઉધઈ	• ઘઉંના ઊભા પાકમાં ઉધઈનો ઉપદ્રવ શરૂ થતો જણાય તો તુરત જ એક હેકટર પાકના વિસ્તાર માટે ફીપ્રોનિલ ૫ એસસી ૧.૬ લિટર અથવા ક્લોરપાયરીફોસ ૨૦ ઇસી ૧.૫ લિટર ૧૦૦ કિ.ગ્રા. રેતી સાથે બરાબર ભેળવી માવજત આપેલ રેતી ઘઉંના ઊભા પાકમાં પૂંખવી અને ત્યારબાદ પાકને હળવું પિયત આપવું અથવા આ કીટનાશકનો જથ્થો પાણીના ઢાળીયા ઉપર લાકડાની ઘોડી મૂકી તેમાં જે તે કીટનાશકનો ડબ્બો ગોઠવી ટીપે ટીપે એક હેક્ટર વિસ્તારમાં પ્રસરે તે રીતે આપવી.
ઘઉં (સમયસર)	**દુધિયા દાણા / પોંક અવસ્થા**	**કાળી ટપકી અને પોટીયા દાણા (કોડા)**	• ઘઉંમાં દાણા પર કાળી ટપકી અને પોટીયા દાણા (કોડા) ના નિયંત્રણ માટે છેલ્લુ પિયત પોંક અવસ્થાએ આપવું. ત્યારબાદ પિયત આપવું નહિ. • ઘઉંની પોંક અવસ્થાએ મેન્કોઝેબ ૨૫ થી ૩૦ ગ્રામ અથવા ક્લોરોથેલોનીલ ૨૫ ગ્રામ પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં ઓગળીને છંટકાવ કરવો.
		બીજ શુધ્ધતા	• ઘઉંમાં બિયારણની શુધ્ધતા જાળવવા સમયાન્તરે ઘઉંના વિજાતીય છોડ અન્ય પાક અને નીંદણના છોડને દુર કરવા.
ઘઉં વહેલુ) (વાવેતર	**પોંક થી પાક અવસ્થા અવસ્થા**	**કાળી ટપકી અને પોટીયા દાણા (કોડા)**	• ઘઉંમાં દાણા પર કાળી ટપકી અને પોટીયા દાણા (કોડા) ના નિયંત્રણ માટે છેલ્લુ પિયત પોંક અવસ્થાએ આપવું. ત્યારબાદ પિયત આપવું નહિ. • ઘઉંની પોંક અવસ્થાએ મેન્કોઝેબ ૨૫ થી ૩૦ ગ્રામ અથવા ક્લોરોથેલોનીલ ૨૫ ગ્રામ પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં ઓગળીને છંટકાવ કરવો.
		બીજ શુધ્ધતા	• ઘઉંમાં બિયારણની શુધ્ધતા જાળવવા સમયાન્તરે ઘઉંના વિજાતીય છોડ અન્ય પાક અને નીંદણના છોડને દુર કરવા.
જીરું	**પાક અવસ્થા થી કાપણી**	**કાપણી**	• જીરાની કાપણી વહેલી સવારે કરવી, પાકની ગુણવત્તા તેનો રંગ, સુગંધ, દાણાનો દેખાવ અને બાહ્ય કચરા ઉપર આધારિત હોવાથી યોગ્ય સમયે કાપણી અને તે પછી ની પ્રકિયાઓનો ખુબ જ મહત્વનો ફાળો છે. • કાપણી ની ૨૦ થી ૨૫ દિવસ પહેલા વધુ સમય માટે અસર ધરાવતી જંતુનાશક દવાઓ ન છાંટવી.
પશુપાલન			• પ્રજીવથી થતા રોગોની ચકાસણી કરાવવી. ઇતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથીન અથવા એમીટ્રાઝ ૨ મી.લી. ૧ લીટર પાણીમાં નાખીને છાંટવી. • ગર્ભધારણ ન કરેલા હોય તેવા પશુઓને પશુડોક્ટર પાસે સારવાર કરાવવી, ગર્ભ પરીક્ષણ કરાવવું. • દેશી ગાયોનું સંકરણ કરાવવું તેમજ દેશી અથવા ખરાબ સાંઢનું ખસીકરણ કરાવવું.

વિષય નિષ્ણાંત

District Agrometeorological Unit (DAMU)

Gramin Krishi Mausam Seva (GKMS)

Krishi Vigyan Kendra

Junagadh Agricultural University

Amreli-365601

Phone: 02792-227122

Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department

#AmritMahotsav

Join our Telegram channel and block wise WhatsApp groups

Amreli District Agromet Advisory Service bulletin. No. 017(2024)

Date: 27-02-2024

Significant weather of past week, Amreli

	Parameter	21-02-24	22-02-24	23-02-24	24-02-24	25-02-24	26-02-24	27-02-24
1	Rainfall (mm)	0	0	0	0	0	0	0
2	Max.Temp.(°C)	31.1	29.8	30.6	31.2	30.9	33.8	33.9
3	Min.Temp.(°C)	18.1	16.4	13.4	14.8	17.5	18.6	19.9
4	RH-I (%)	100	100	98	51	47	32	50
5	RH-II (%)	22	27	11	10	9	14	24
6	Wind Speed (kmph)	10.8	12.5	10.8	6.2	8.7	12.5	9.2
7	Total CC (octa) out of 8	0	0	0	0	0	0	2

Weather Forecast from 28/02/2024 to 03/03/2024

#	Parameter	28/02/2024	29/02/2024	01/03/2024	02/03/2024	03/03/2024
1	Rainfall (mm)	0	0	0	0	0
2	Max.Temp.(°C)	35	35	36	35	34
3	Min.Temp.(°C)	17	17	17	16	16
4	RH-I (%)	31	34	38	58	67
5	RH-II (%)	13	17	13	14	25
6	Wind Speed (kmph)	11	11	12	17	19
7	Wind Direction(deg.)	105	72	297	283	288
		ESE	ENE	WNW	WNW	WNW
8	Total CC (octa) out of 8	4	0	0	4	0

Note: Above forecast is the average situation of whole district

Agro-Advisory

Weather Summery

- The weather in Amreli District likely warm, moderate humid and partly cloudy in next 3 days, and relatively cool, dry and partly cloudy on day 4-5.
- The isolated light rainfall likely on 02 March over the district.

- The maximum temperature is likely to be 34-36 °C. The minimum temperature is likely to be 16-17° C in next five days.
- Wind direction likely from ENE-ESE with 11-12 km/h windspeed from Day-1-2, and wind direction likely from W-NW on Day-3-5 with 15-19 km/h of wind speed.
- **Extended Range weather forecast:** The weather of Saurashtra region likely relatively cool, moderate humid and partly cloudy from 04 to 08 March 2024. The isolated very light rainfall unlikely over the Saurashtra region. Maximum temperature likely 32-34 °C and minimum temperature likely 14-20 °C in subsequent week.

General Advisory

→ Harvest the matured rabi crops as soon due to light rainfall forecasted in 02 March over the district.

→ Place the harvested product on safe place or facilitate it a plastic cover to protect the produce.

→ Apply 10 tons of well-decomposed FYM per hectare when preparing the soil for summer crops, and plough two to three times so that the manure will be well mixed in the soil. So as to increase the fertility of the soil, as well as increase the moisture storage capacity.

→ To harvest the rabi crops viz., Chickpea, Cumin and Coriander and dry out it in shade.

→ Farmer are advising to deep ploughing for kharif season crops to destroy eggs and pupas of insect pest.

SMS Advisory:

→ Land preparation of summer green gram and Black gram.

Crops	Crop Stage	Practices	Advisory
Cotton	**Mitigation**	**Pink bollworm**	• Timely picking of the cotton and after that graze sheep, goats and cattle in cotton field. • Make organic ferilier of stalk of the cotton • Remove and destroy the undesired plants of cotton in and around the field.
Maize		Fall army Worm	 • Newly emerged larvae feeding chlorophyll from levaes causes white patches on leaves. The excreta of larvae is looks alike wooden powder. • Install light trap 1/ha • For biological control apply spray of beauveria bassiana or metarhzium anisoplae @ 40 g/ 10 liter of water.

			• Larvae not feeding those leaves where sprayed neem based insecticide. Spray neem seed kernel powder @ 500g (5% extract) or neem oil @ 30 to 40 ml with washing powder @ 10 g in 10 liter of water. • If there is more infestation, then spray, chloropyriphos 20 EC @ 25 mlor Spinosad 45 SC @ 3 ml or emamectin benzoate 5 SG @ 3g or chlorantraniliprole 18.5 SC @ 3 ml in 10 liter of water.
Sesame (Summer)	Field Preparation and Variety Selection	Weed Management	• Keep sesame crop free from weeds for 30 to 45 days after Sowing. For this do one to two interculturing and hand weeding twice.
		Irrigation	• Apply 2nd Irrigation as a light irrigation, at this time plants have very less height and it may be died due to water lagging. • The second irrigation should be given immediately after sowing and the second irrigation should be given six days after sowing. • Apply total of 8 to 10 irrigations at intervals of 8 to 10 days depending on the growth stage, type of soil and weather conditions.
Watermelone	Sowing to Vegetative	Sowing time	• 2nd Week of January to Last week of March
		Spacing and Seed rate	• Planting of watermelon at a distance of 2 m × 1 m depending on the soil texture and its fertility or by twin-row method at a distance of 1 m × 0.6 m × 3.4 m (1 m between two plants in each row, 3.4 m between two rows) to sow. Fruits remain small size in short distance planted crop. Considering the sowing distance and seed size, 2.5 to 3.0 kg Seeds are required for sowing one hectare. Seed treatment with fungicide before sowing Planting of hybrid.
		Maintain the sex ratio	• To maintain the sex ratio (more number of female flowers), spray borax @ 3-4 g/l at 2-4 leaf stage
		Top dressing	• Apply 14 Kg of N/acre at 25 days after sowing as top dressing.
		Crop Protection	• Use yellow sticky traps for whitefly and aphids and blue sticky trap for thrips @ 4-5 trap/acre.
		Pruning	• Excepting one main branch and two sub branches the pruning should be done of remaining branches of vine. • If their volume of the fruit is important than the number of fruits. Thinning of the fruits should be done when fruit are in small size
		Training	• Training is the important practiced to grow the vine of watermelon in one side. So farmers can irrigate easily in farrow and fruits can be prevent from the loss of excessive moisture.
Green gram		Sowing time	• February 15th to March 15th

	Field Preparation and Variety Selection		• Apply well decomposed FYM @ 4 t/acre or vermicompost @ 2 t/acre treated with Trichoderma 2-3weeks before sowing. • At the time of field preparation, adopt stale seed bed technique i.e. pre sowing irrigation followed by shallow tillage to minimize the weeds menace in field. • Growing intercrops such as marigold for the control of blister beetle, whitefly and leaf hoppers.
		Seed rate	• Line Sowing: 15-20 kg/ha • Broadcasting:20-25 kg/ha
		Seed treatment	• Thiram or Carbendazim @ 3 g/kg seed
		Rhizobium Treatment	• Apply 5 ml/ kg seed after fungicide treatment
		Fertilizer	• 20-40-00 NPK kg/ha at the time of sowing with Sulphur @ 20 kg for the increased the protein and quality of the grain
		Irrigation	• First Irrigate the field and sowing of the crop and the first irrigation to be apply at 25 to 30 days after sowing
Pearl Millet	Field Preparation and Variety Selection	Transplanting	• If farmers want to sowing pearl millet after Rabi crop, then they should prepare bed for the seedling before 20 to 25 days.
		Fertilizer	• Generally chemical fertilizer should be given as per soil analysis report. However, in summer millet, Apply Nitrogen @ 120 kg/ha and Phosphorus @ 60 kg/ha. is recommended. • Apply half amount of nitrogen (60 kg) and all amount of phosphorus (60 kg) as Basel dose in the furrow before Sowing.
		Irrigation	• Apply 6 to 7 irrigation generally in sandy loam soil at 12 to 15 days of intervals. • Critical Stages for the irrigation: Germination stage (3-5 days), Tillering stage (21-35 days), Boot leaf stage (45-65 days), Flowering stage (55-75 days) and Grain filling stage(70-90 days).
		Weed Management	• Keep the millet crop free from weeds for 45 DAS and conserve moisture. • Apply spray of the herbicide Atrazine 50% W. P. Dissolve 10 gm/10 liters of water before the germination of crop and weed in case of shortage of labour.
Mango	Mung/ grain sized fruit	Fruit dropping	• Spray 2 g of naphthalic acetic acid (20 ppm) and 1 kg of urea in 100 liters of water when fruits are Mung / sorghum grain sized.
		Irrigation	• Apply Irrigation at 15 days of interval when the fruit is about size of pea.

	Pea sized fruit / Marble sized fruit	Fruit dropping	• When the fruit is about the size of a pea, spray gibberellic acid @1 g /100 liters of water (10 ppm) (first dissolve gibberellic acid in 50 ml acetone or alcohol or sodium hydroxide and then in 100 liters of water) and spray with one kg of urea.
		Green manuring/ Spongy tissue /Mulching	• Cover the open ground or sowing green gram/cluster bean / sun-hemp to maintain moisture in the soil of mango orchard and use it as in-situ green manuring after completion of mango crop when there is Fruit on the tree to prevent sponge tissue disease. And in other mangoes, the stains from the sun heat on the fruit can be prevented.
		Fertilizer	• Apply 2nd Irrigation followed by 12:32:16 NPK @ 500gm + 2kg Castor cake per tree after application of gibberellic acid. • apply 5 to 10 kg of organic manure per plant like vermicompost or poultry manure or press mud If chemical fertilizer is not wanting to apply. • Dissolve Azotobacter @ 25 ml, Phosphobacteria @ 25 ml, Potash bacteria @ 25 ml, and Super Potassium Humic in 20 liters of water and apply this solution two feet away from the trunk of the tree @ 2 liters per plant after the fertilizer treatment.
Lime	Fruiting	Citrus Canker	• Apply four spray of Bordeaux mixture or copper-based fungicide in November, February, June and July for the control of the citrus canker.
		Fruit dropping	• Apply urea 2% with NAA 2 ppm during fruiting to decrease the quantity of fruit dropping.
		Gummosis	• Pruning of branches attached to soil. • Paste Bordeaux mixture on bark of the tree. • Drenching of metalaxyl MZ 72 WP @ 25 g/ 10 l water around bark of the tree
Groundnut Summer	Germination to Flowering	Irrigation	• first irrigated provide immediately after the planting. • The second irrigation should be given on 20 to 25 days at the time of the initiation of flowering, and the third irrigation should be given on 30 to 35 days at pegging stage.
		Weeding and Intercuturing	• Keep crop weed free till the 45 days of sowing, do 2 to 3 hand weeding or Apply Imazethapyr 10 SL @ 15 ml or quizalofop ethyl 5 EC @ 16 ml per pump.
Chickpea	Maturity	Harvesting	• At maturity, the chickpeas turn yellow and the leaves become dry. • The plants are stacked in the field for a few days to dry and later the crop is threshed by trampling or beating with wooden flails • The chaff is separated from the grain by winnowing.

Onion	Bulb formation		• Seed should be sown on raised seedbed for seedling purpose. • Cary out transplanting of onion, if seedling is ready. • For the control of purple blotch blight and fusarium wilt disease in onion make 3 alternate sprays of Mancozeb 25 gm and Carbendazim 10 gm in 10 litres of water at 10 days interval.
Garlic	Bulb growth/ Maturity	Fertilizer	• Apply 25 kg Nitrogen fertilizer at one month after sowing as supplementary dose.
		Thrips	• Apply schedule spraying of Beauveria bassisana 1.15 WP (Min. 2x106 cfu/g), first spray at initiation of pest infestation 0.0035 % (30 g/10 l of water). Subsequent second 0.007 % (60 g/10 l of water) and third 0.009 % (80 g/10 l of water) spray at 10 days interval for effective and economical management of thrips, Thrips tabaci in garlic.
Brinjal & Tomato	Fruit Development	Sucking pest	• For minimize population of whitefly, Spray 500 ml of 5 % neem seed extract or neem oil 50 ml or Difenthiuron 50 WP @ 16 gm / 10 lit of water.
	Fruit Development	Shoot & Fruit borer	• In brinjal and tomato crops, monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised. For control of shoot and fruit borer in brinjal and tomato crops, infested fruits and shoots should be collected and buried into the soil. If insect population is above ETL then spraying of chlorantraniliprole18.5 % SC 3.0 ml or DDVP @ 7 ml/10 litre of water is advised.
		Mites	• If infestation of mite is observed in brinjal, then spraying of Ethion 50 EC 15 ml or Propargite 57 % EC @ 10 ml/ 10 litres of water.
		Little leaf	• Apply Carbofuran 3g @ 1 kg a.i./ha around the plant by ring method due to the disease is transmitted through jassids. Also, apply a spray of dimethoate 30 EC @ 10 ml or thiamethoxam 25 WG @ 4 gm at 10 to 12 days of intervals.
Wheat (Late)	Milking to Dough stage	Leaf blight and rust	• To control leaf blight and rust in wheat, at the beginning of the disease apply a spray of Mancozeb 75 WP 27 gm in 10 litres of water twice at 15 days of interval.
		Termite	• If a termite infestation is observed in the standing crop of wheat, immediately apply Fipronil 5 SC @ 1.6 litres or Chlorpyrifos 20 EC @ 1.5 litres with 100 kg of sand or soil per hectare. then lightly irrigate the crop.
Wheat (Timely)	Milking to Dough stage	Kernal Bunt and loose smut	• To prevent loose smut and kernel bunt in wheat don't apply after dough stage. • If there observe this disease than apply mancozeb 25 to 30 g or chlorothalonil 25 g in 10 l of water
		Maintain Purity of seed	• Do roughing in wheat to maintain the purity of seed of wheat.

Wheat (Early)	Dough stage to maturity	Kernal Bunt and loose smut	• To prevent loose smut and kernel bunt in wheat don't apply after dough stage. • If there observe this disease than apply mancozeb 25 to 30 g or chlorothalonil 25 g in 10 l of water
		Maintain Purity of seed	• Do roughing in wheat to maintain the purity of seed of wheat.
Cumin	Maturity to Harvesting	Harvesting	• Cumin crop should be harvested at the morning. Do harvesting of the crop at the specific maturity of the crop The quality of the crop is depends on seed color, aroma, its appearance and innate matter on seeds. • Do not spray pesticides having high PHI index before 20 to 25 days before harvesting.
Livestock			• Spray Deltamethrin or Amitraz 2 ml/litre of water for the control of tick. Carry out Brucella and other infectious& reproductive diseases evaluation. Spray phenyl in the animal shed to avoid flys and mosquitoes. • Breeding of indigenous cows as well as castration of non-descript bulls.

Subject Matter Specialist
Agrometeorology